

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра фінансових технологій та консалтингу

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри фінансових технологій та консалтингу
факультету управління фінансами та бізнесу
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол 1 від 29 серпня 2024р.)

В.о. завідувача кафедри Олена СІДЕЛЬНИК

СИЛАБУС

що викладається в межах ОПП
«Фінанси, банківська справа та страхування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів із спеціальності
072 "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок"

Львів 2024

Назва дисципліни	ПЛАТІЖНІ ІННОВАЦІЇ
Адреса викладання дисципліни	м.Львів, вул. Коперніка 3
Факультет та кафедра, за якою закріплено викладання дисципліни	Факультет управління фінансами та бізнесу, кафедра фінансових технологій та консалтингу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 «Управління та адміністрування» 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Викладачі дисципліни	Вовчак Ольга Дмитрівна, д.е.н., професор, професор кафедри фінансових технологій та консалтингу
Контактна інформація викладача	olha.vovchak@lnu.edu.ua
Консультації з питань вивчення дисципліни	Консультації в день проведення лекційних та практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі консультації у дистанційному режимі через Microsoft Teams
Сторінка дисципліни	https://financial.lnu.edu.ua/mahistr072_fondovyy-rynok-bankivska-sprava
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Платіжні інновації» є вибірковою дисципліною із спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» для освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування», яка викладається у 2 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну «Платіжні інновації» розроблено таким чином, щоб здобувачі могли засвоїти сукупність підходів та інструментів щодо платіжних послуг, організації та управління платіжними інноваціями, зокрема щодо функціонування платіжних систем, платіжної інфраструктури, порядку надання платіжних послуг та здійснення платіжних операцій, випуску та використання електронних грошей, порядку емісії та еквайрингу платіжних інструментів та регулювання безготівкових розрахунків та оверсайту платіжної інфраструктури.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Платіжні інновації» є формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для вільного володіння практикою платіжних інновацій. Основні цілі: визначення сутнісної характеристики та особливостей платіжних інновацій; засвоєння теоретичних основ створення та функціонування платіжних систем; з'ясування порядку надання платіжних послуг і здійснення платіжних операцій; вивчення платіжних інструментів, заснованих на дебетових та кредитових переказах коштів; розкриття сутності банківської платіжної картки як інструмента розрахунків і кредитування; з'ясування порядку випуску та використання електронних грошей; визначення надавачів та користувачів платіжних послуг; вивчення системи електронних платежів Національного банку України; з'ясування ролі НБУ у регулюванні діяльності на платіжному ринку.
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Платіжні системи : конспект лекцій / укладачі: О. С. Кушнерьов, Т. В. Доценко. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 268 с. 2. Ситник І. П., Коротка А. П. Перспективи використання європейського досвіду функціонування платіжних систем в Україні. 2019. № 2(2). С. 80-85. 3. Черномор В.О. Сучасний стан та перспективи розвитку платіжних систем в сфері електронної комерції. Електронний ресурс:http://fp.cibs.ck.ua. 4. Мазаракі А. Домінанти FinTech на ринку платіжних послуг. Зовнішня

торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Економічні науки. 2019. №2. С. 100-118.

5. Тапскотт Д., Тапскотт А. Блокчейн-революція. Як технологія, що лежить в основі біткойна та інших криптовалют, змінює світ / Пер. з англ.: Юлія Григоренко, Ганна Лелів; наук. ред.: Михайло Демків, Кейт Щеглова. Львів: Літопис, 2019. 492 с.
6. Фінансові технології : навчальний посібник / В. В. Корнєєв, О. І. Береславська, А. І. Гулей та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. В. Корнєєва. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. – 244 с.
7. Закон України «Про платіжні послуги» від 30.06.2021 р. за № 1591- IX - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
8. Закон України «Про віртуальні активи» від 08.09.2021 р. <https://zakon.rada.gov.ua>

Додаткова література

9. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг. Постанова Правління НБУ від 29.07.2022 № 163.
10. Інструкція про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків. Постанова Правління НБУ від 29.07.2022 № 162
11. Положення про порядок виконання надавачами платіжних послуг платіжних інструкцій в іноземній валюті та банківських металах. Постанова Правління НБУ від 28.07.2008 № 216 (у редакції постанови Правління НБУ від 25.08.2022 № 189)
12. Положення про реєстрацію платіжних систем, учасників платіжних систем та технологічних операторів платіжних послуг. Постанова Правління НБУ від 26.09.2022 № 208
13. Положення про порядок виконання надавачами платіжних послуг платіжних інструкцій в іноземній валюті та банківських металах. Постанова Правління НБУ від 28.07.2008 № 216 (у редакції постанови Правління НБУ від 25.08.2022 № 189)
14. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій та операцій з ощадними сертифікатами банку. Постанова Правління НБУ від 03.12.2003 № 516 (у редакції постанови Правління НБУ від 14.07.2022 № 144)
15. Положення про встановлення пруденційних нормативів, що є обов'язковими для дотримання небанківськими надавачами платіжних послуг, та визначення методики їх розрахунку. Постанова Правління НБУ від 25.08.2022 року № 190
16. Інструкція про порядок відкриття та закриття Національним банком України рахунків клієнтам. Постанова Правління НБУ від 15.04.2022 № 74 (зі змінами, внесеними постановою Правління НБУ від 07.07.2022 № 138)
17. Положення про реєстрацію платіжних систем, учасників платіжних систем та технологічних операторів платіжних послуг. Постанова Правління НБУ від 26.09.2022 № 208
18. Положення про захист інформації та кіберзахист учасниками платіжного ринку. Постанова Правління НБУ від 19.05.2021 № 43.
19. Положення про здійснення Національним банком України нагляду за додержанням об'єктами нагляду законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг та обмежених платіжних послуг, вимог щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості. Постанова Правління НБУ від 02.09.2022 № 198.
20. Положення про порядок здійснення оверсайту платіжної інфраструктури в Україні. Постанова Правління НБУ від 24.08.2022 № 187.
21. Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними. Постанова Правління НБУ від 29.09.2022 № 210.

	<p style="text-align: center;">Інтернет-джерела</p> <p>22. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: https://minfin.com.ua/ua/</p> <p>23. Офіційний сайт Національного банку України URL: https://bank.gov.ua/;</p> <p>24. Офіційний сайт Національна комісія з цінних паперів та фондових ринків НКЦПФР URL: https://www.nssmc.gov.ua/</p>
Обсяг курсу	<p>Всього, денна форма навчання: 90 годин (3 кредити ЄКТС)</p> <p>Аудиторні години: 32 годин з них: лекції – 16 годин, семінарські/практичні заняття – 16 годин. Самостійна робота студента – 58 годин.</p>
Очікувані результати роботи	<p>1. Знати: сутність платіжних інноваційних інструментів розрахунків, їхні різновиди; порядок надання платіжних послуг і здійснення платіжних операцій, режим функціонування платіжних систем в Україні, сутність та механізм використання електронних грошей, склад учасників платіжного ринку та вимоги чинного законодавства до надавачів платіжних послуг, порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів, підходи до регулювання безготівкових розрахунків та оверсайту платіжної інфраструктури, нормативне чинне законодавство у формуванні та використанні електронних інструментів розрахунків, підходи до регулювання платіжних інновацій та оверсайту платіжної інфраструктури; уміти: використовувати платіжні інновації та інструменти для здійснення платіжних операцій, здійснювати порівняльний аналіз схем проведення розрахунків при використанні кредитових та дебетових платіжних інструментів, відображати процедури проведення міжбанківського переказу на валовій основі, відображення процедури проведення міжбанківського переказу на чистій основі при дво- і багатосторонньому заліку, виконувати міжбанківський переказ через кореспондентські рахунки, що відкриваються банками -резидентами в інших банках -резидентах.</p>
Ключові слова	Платіжні послуги, платіжні інновації, платіжна інфраструктура, електронні гроші, емісія, еквайринг, платіжні інструменти, оверсайт, платіжні системи.
Формат курсу	Очний
Теми	Див. СХЕМА
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Платіжні системи, Ринок фінансових послуг, Інформаційні системи та технології. Фінансові технології.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Навчальна дискусія, лекції-візуалізації, семінари/дискусії, розв'язування ситуаційних завдань, захист кейсів
Необхідне обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань, програмне забезпечення Microsoft Teams, Microsoft Forms, Zoom, Moodle, Microsoft Outlook.
Критерії оцінювання	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Максимально можлива кількість балів за семестровий залік здобувача вищої освіти становить 100 балів Бали нараховуються на наступним співвідношенням:

- семінари/практичні заняття – 40% семестрової оцінки, максимальна кількість балів 40 (8 занять по 5 балів);
- самостійна робота – 30% семестрової оцінки, максимальна кількість балів 30 (опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, або участь у роботі конференцій, конкурсах наукових робіт, наукові публікації за темами ОК);
- контрольна робота – 30% семестрової оцінки, максимальна кількість балів 30;

Отримання сертифіката про проходження он-лайн курсу, тренінгу, вебінару (онлайн – на платформах **Prometheus, EdEra, COURSERA, Дія освіти** та ін. чи оф лайн)) з дисципліни в рамках неформальної освіти, дає змогу для перезарахування балів з окремих тем ОК.

Загалом протягом семестру 100 балів.

Здобувачі зобов'язані дотримуватись термінів визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених ОК.

Академічна доброчесність: дотримання академічної доброчесності здобувачами, згідно «Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка»

(http://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf) передбачас:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять: всі здобувачі мають відвідувати лекційні/практичні/семінарські заняття.

Література: здобувачі заохочуються до використання додаткових джерел літератури, яких немає у рекомендованих.

Політика виставлення балів: враховуються бали, набрані зі всіх видів передбачених робіт. При цьому обов'язковою є присутність на заняттях та активність здобувача під час занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Критерії оцінювання знань за видами робіт

Бали поточної успішності за участь у семінарах та виконання практичних робіт (8 занять*5 балів =max.40 б.):

5 - здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові (практичні) завдання.

4 - здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні окремих питань недостатньо повно приводить аргументи, допускає окремі неточності та незначні помилки.

Правильно вирішив більшість тестових завдань (практичних ситуаційних вправ).

3 - здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, володіє основним змістом тем з ОК під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання додаткової літератури, допускає окремі істотні неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових (практичних) завдань.

2 - здобувач фрагментарно, поверхово володіє навчальним матеріалом, під час усних виступів та письмових відповідей висвітлює матеріал без аргументації та обґрунтування, допускає суттєві неточності, правильно вирішив меншу частину тестових (практичних) завдань.

0-1 - здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі висвітлити зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускає суттєві помилки. Правильно вирішив окреме тестове завдання.

Самостійна робота (СРС) полягає у виконанні завдань самостійної роботи кожним здобувачем.

Критерії оцінювання:

26-30 - робота виконана та захищена згідно графіка, містить послідовний та аргументований обґрунтований висновок.

21-25 - робота достатньо аргументована; однак допущені незначні помилки.

16-20 - робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог, висновок не обґрунтований.

11-15 - робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог, відсутні висновки; обґрунтування відповіді є слабо аргументоване або в окремих аспектах алогічне.

6 -10 - робота не захищена та виконана з порушенням термінів і вимог; обґрунтування відповіді є слабо аргументоване і в окремих аспектах алогічне.

0 – 5 - робота не виконана.

Контрольна робота передбачає виконання 30 тестових питань (30*1бал)

Поточний контроль			РАЗОМ -100 БАЛІВ
Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота студента	Контрольна робота (тести)	
40	30	30	

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти за результатами підсумкового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік	Залік	
A	90 – 100	5	відмінно	Зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70	3	задовільно	
E	51 – 60		достатньо	
FX	21-50	2	незадовільно	Не зараховано
F	0-20	2	незадовільно (без права перездачі)	Не зараховано (без права перездачі)

<p>Перелік питань</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення сутності платіжних інноваційних інструментів розрахунків, їх роль у трансформації фінансових систем та основні відмінності від традиційних методів платежів. 2. Категорії платіжних інновацій: цифрові гаманці, миттєві платежі, криптоактиви, цифрові валюти центральних банків (CBDC), біометричні та інші інструменти; цілі та проблеми, які вони вирішують. 3. Архітектури та технології інноваційних платіжних систем: централізовані vs децентралізовані рішення, API-орієнтовані платформи, блокчейн-рішення та інтеграція з існуючими платежами. 4. Регуляторне та комплаєнс-орієнтоване середовище: вимоги захисту до даних, антифрод-заходи, фінансовий моніторинг, дані та прозорість операцій. 5. Ризики та управління ними: технологічні, операційні, кіберризики, юридичні та рейтингові аспекти, а також способи мінімізації та запобігання їм. 6. Вплив відкритих банківських API та фінтех-екосистем на розвиток інновацій: фактори прийняття користувачів, конкуренція та співпраця між гравцями ринку. 7. Правове регулювання надання платіжних послуг в Україні: цілі, принципи та ключові нормативно-правові акти, роль Національного банку України. 8. Учасники платіжного ринку України: банки, платежні системи, платіжні ініціативи (ініціативи НБУ та регуляторні вимоги), небанківські платіжні провайдери, еквайєри та мерчант-платежі. 9. Структура та функціонування платіжних систем в Україні: внутрішні та міжбанківські перекази, карткові системи, миттєві платежі, системи клієнт-банкінг та електронні гаманці. 10. Види та рамки надання платіжних послуг: перекази між юридичними та фізичними особами, платежі онлайн, POS- та онлайн-еквайринги, мультивалютні операції, валютообмінні механізми. 11. Вимоги комплаєнсу, захисту даних та кібербезпеки: AML/KYC, антифродові механізми, захист платіжних даних (PCI DSS, безпека транзакцій), податковий контроль та звітність. 12. Майбутні тенденції та стратегічні напрямки розвитку: відкриті API та Open Banking в Україні, вплив цифрових валют центральних банків (CBDC), розбудова інфраструктури миттєвих платежів та інтеграція з європейськими стандартами. 13. Правове регулювання платіжних систем в Україні: ключові нормативно-правові акти, функції Національного банку України, вимоги до ліцензування та нагляду. 14. Учасники платіжного ринку України: банки, платіжні системи, небанківські платіжні провайдери, еквайєри, мерчант-платежі та роль регуляторних ініціатив. 15. Архітектура платіжних систем в Україні: міжбанківські перекази, карткові системи, миттєві платежі, електронні гаманці, інтерфейси API та інтеграція з європейськими стандартами. 16. Вимоги забезпечення безпеки, комплаєнсу та захисту даних: AML/KYC, антифрод-контроль, PCI DSS, захист платіжних даних та прозорість операцій.
-----------------------	--

17. Майбутні тенденції та перспективи розвитку: Open Banking в Україні, CBDC як можливий елемент платіжної інфраструктури, інтеграція з європейськими нормами та міжнародна взаємодія.
18. Визначення електронних грошей (e-money): що це таке, відмінності від традиційних банківських депозитів та платіжних інструментів, основні характеристики.
19. Правове регулювання випуску та використання електронних грошей: ключові законодавчі акти, суб'єкти, роль регуляторів, вимоги до ліцензування.
20. Учасники ринку випуску та використання електронних грошей: емітенти електронних грошей, платіжні провайдери, банки, еквайєри, мерчант-платежі.
21. Архітектура та технології електронних грошей: платіжні системи, цифрові гаманці, інтеграція з банківськими та міжбанківськими сервісами, питання безпеки та кіберзахисту.
22. Ризики, комплаєнс та захист даних у електронних грошах: AML/KYC, антифрод, PCI DSS, забезпечення конфіденційності та захисту даних, відповідальність сторін.
23. Майбутні тенденції та вплив на монетарну політику та фінансову інфраструктуру: інтеграція з CBDC, відкриті API-риси, міжнародна взаємодія та стандартизація.
24. Класифікація та роль систем електронних платежів НБУ: класифікація, функції, критерії ефективності.
25. Учасники ринку та їхня взаємодія: банки, платіжні системи, fintech-партнери, регуляторні ініціативи.
26. Регуляторні рамки та нагляд: ліцензування, вимоги до прозорості тарифів, звітність, кібербезпека.
27. Архітектура систем НБУ: централізована vs децентралізована концепції, API-орієнтовані платформи, інтеграція з існуючими системами.
28. Захист користувачів та управління ризиками: автентифікація, моніторинг транзакцій, управління ризиками, відповідальність учасників.
29. Основи платіжних систем на базі пластикових карток: принципи роботи, учасники, та головні етапи фінансових операцій.
30. Архітектура платіжних карткових систем: емітенти, еквайєри, платіжні мережі, процесори та взаємодія між ними.
31. Технології та стандарти карти: EMV, чіпи vs. магнітна стрічка, токенизація, безконтактні платежі (NFC) та мобільні гаманці.
32. Авторизація та розрахунки: механізми авторизації, обробка транзакцій, розрахункові потоки, та часи settlement.
33. Безпека, відповідність та комплаєнс: PCI DSS, управління ризиками, антифродові механізми, захист даних та конфіденційність.
34. Економіка карткових систем та майбутні тенденції: інтерчейнджі, регуляторні виклики, цифрові валюти та інтеграція з іншими платіжними каналами.
35. Правове регулювання внутрішніх безготівкових розрахунків: законодавство України, регуляторні органи, вимоги до ліцензування, нагляду та прозорості.
36. Регулювання міжбанківських та мережевих розрахунків: принципи взаємодії учасників, стандарти безпеки, відповідальність та обов'язкові процедури.

	<p>37. Оверсайт та комплаєнс у безготівкових розрахунках: AML/KYC, антифрод, моніторинг транзакцій, звітність та контроль за ризиками.</p> <p>38. Регулювання міжнародних та транскордонних платежів: валютний контроль, конвертація, відповідність міжнародним стандартам та регуляторним угодам.</p> <p>39. Майбутні виклики та тенденції: регуляторні Sandbox'и, Open Banking та API-екосистеми, CBDC та їх регуляторне оточення</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу

Схема викладання дисципліни

Тиж-день	Тема	Форма	Література	Форма контролю
1	<p>Тема 1. Сутність платіжних інноваційних інструментів розрахунків</p> <p>1. Визначення сутності платіжних інноваційних інструментів розрахунків, їх роль у трансформації фінансових систем та основні відмінності від традиційних методів платежів.</p> <p>2. Категорії платіжних інновацій: цифрові гаманці, миттєві платежі, криптоактиви, цифрові валюти центральних банків (CBDC), біометричні та інші інструменти; цілі та проблеми, які вони вирішують.</p> <p>3. Архітектури та технології інноваційних платіжних систем: централізовані vs децентралізовані рішення, API-орієнтовані платформи, блокчейн-рішення та інтеграція з існуючими платежами.</p> <p>4. Регуляторне та комплаєнс-орієнтоване середовище: вимоги захисту до даних, антифрод-заходи, фінансовий моніторинг, дані та прозорість операцій.</p> <p>5. Ризики та управління ними: технологічні, операційні, кіберризики, юридичні та рейтингові аспекти, а також способи мінімізації та запобігання їм.</p> <p>6. Вплив відкритих банківських API та фінтех-екосистем на розвиток інновацій: фактори прийняття користувачів, конкуренція та співпраця між гравцями ринку.</p>	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 1, 2	Лекція-візуалізація Питання для самоконтролю

	<p>Тема 1. Сутність платіжних інноваційних інструментів розрахунків</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація та методи оцінки ефективності платіжних інноваційних інструментів: критерії, метрики, порівняльний аналіз. 2. Цифрові гаманці: переваги, обмеження та їх роль у фінансовій інклюзії, питання кібербезпеки та конфіденційності. 3. Регуляторні рамки впровадження миттєвих платежів та CBDC: порівняння юрисдикцій, регуляторні виклики та адаптація бізнес-моделей. 4. Технологічні архітектури: переваги й ризики централізованих і децентралізованих рішень, API-орієнтованих платформ та блокчейну. 5. Механізми захисту користувачів та протидії шахрайству в інноваційних платіжних інструментах: аутентифікація, моніторинг, аналітика ризиків. 6. Економічні та конкурентні фактори швидкості прийняття нових інструментів: попит, ціноутворення, лінійні та системні бар'єри. 7. Вплив інновацій на прозорість, трасування платежів та податковий контроль: системи реєстрації, трасування ланцюгів платежів та прозорість даних. <p>Самостійна робота. Ключі впровадження платіжних інноваційних інструментів: успіхи та невдачі, висновки для майбутніх рішень та практичні рекомендації.</p>	Семінар/практичне 2 год СРС 6 год.	Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 1, 2	Усне опитування, доповіді, навчальна дискусія, робота над кейсами тести
2	Тема 2. Порядок надання платіжних послуг і здійснення платіжних операцій. Учасники платіжного ринку в Україні.	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури	Лекція-візуалізація Питання для самоконтролю

	<p>1. Правове регулювання надання платіжних послуг в Україні: цілі, принципи та ключові нормативно-правові акти, роль Національного банку України.</p> <p>2. Учасники платіжного ринку України: банки, платежні системи, платіжні ініціативи (ініціативи НБУ та регуляторні вимоги), небанківські платіжні провайдери, еквайєри та мерчант-платежі.</p> <p>3. Структура та функціонування платіжних систем в Україні: внутрішні та міжбанківські перекази, карткові системи, миттєві платежі, системи клієнт-банкінг та електронні гаманці.</p> <p>4. Види та рамки надання платіжних послуг: перекази між юридичними та фізичними особами, платежі онлайн, POS- та онлайн-еквайринги, мультивалютні операції, валютнообмінні механізми.</p> <p>5. Вимоги комплаєнсу, захисту даних та кібербезпеки: AML/KYC, антифродові механізми, захист платіжних даних (PCI DSS, безпека транзакцій), податковий контроль та звітність.</p> <p>6. Майбутні тенденції та стратегічні напрямки розвитку: відкриті API та Open Banking в Україні, вплив цифрових валют центральних банків (CBDC), розбудова інфраструктури миттєвих платежів та інтеграція з європейськими стандартами.</p>		<p>Інтернет-ресурси 1-4, 16, 18, 20-22</p>	
	<p>Тема 2. Порядок надання платіжних послуг і здійснення платіжних операцій. Учасники платіжного ринку в Україні.</p> <p>1. Класифікація платіжних послуг в Україні та критерії оцінки їх ефективності: регуляторні вимоги, конкурентні переваги, витрати та вигоди.</p> <p>2. Ролі та взаємодія учасників платіжного ринку: банки, платіжні системи, НБУ, регуляторні вимоги, fintech-компанії.</p>	<p>Семінар/практичне 2 год СРС 7 год.</p>		<p>Усне опитування, доповіді, навчальна дискусія, робота над кейсами тести</p>

	<p>3. Регуляторні рамки на надання платіжних послуг: ліцензування, нагляд, вимоги до прозорості тарифів та звітності.</p> <p>4. Архітектура платіжних систем: централізовані та децентралізовані рішення в контексті України, API-орієнтовані платформи, інтеграція з існуючими системами.</p> <p>5. Захист користувачів та запобігання шахрайству: аутентифікація, моніторинг транзакцій, управління ризиками, відповідальність сторін.</p> <p>6. Зручність користувача та цифрова фінансова інклюзія: доступність сервісів, багатоканальність, мобільні рішення та освітні аспекти.</p> <p>Практичне завдання. Кейси та уроки практики: успішні та проблемні приклади впровадження платіжних послуг в Україні, висновки для майбутніх рішень та рекомендацій.</p> <p>Самостійна робота. Міжнародні та внутрішні аспекти трансгресії платежів: регуляторні вимоги щодо транскордонних платежів, конвертація валюти, відображення у звітності.</p>			
3	<p>Тема 3. Засади функціонування платіжних систем в Україні: основні поняття, роль платіжних систем у фінансовій стабільності та економіці.</p> <p>1. Правове регулювання платіжних систем в Україні: ключові нормативно-правові акти, функції Національного банку України, вимоги до ліцензування та нагляду.</p> <p>2. Учасники платіжного ринку України: банки, платіжні системи, небанківські платіжні провайдери, еквайєри, мерчант-платежі та роль регуляторних ініціатив.</p> <p>3. Архітектура платіжних систем в Україні: міжбанківські перекази, карткові системи, миттєві платежі, електронні гаманці, інтерфейси API та</p>	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 1-4, 16, 18, 20-22	Лекція-візуалізація Питання для самоконтролю

	<p>інтеграція з європейськими стандартами.</p> <p>4. Вимоги забезпечення безпеки, комплаєнсу та захисту даних: AML/KYC, антифрод-контроль, PCI DSS, захист платіжних даних та прозорість операцій.</p> <p>5. Майбутні тенденції та перспективи розвитку: Open Banking в Україні, CBDC як можливий елемент платіжної інфраструктури, інтеграція з європейськими нормами та міжнародна взаємодія.</p>			
	<p>Тема 3. Засади функціонування платіжних систем в Україні.</p> <p>1. Класифікація платіжних систем та послуг в Україні: класи, критерії ефективності, регуляторні вимоги.</p> <p>2. Ролі й взаємодія учасників платіжного ринку: банки, платіжні системи, НБУ, fintech-компанії, еквайєри.</p> <p>3. Регуляторне середовище та нагляд: ліцензування, вимоги до прозорості тарифів, звітність, вимоги з кібербезпеки.</p> <p>4. Архітектура платіжних систем в Україні: централізовані vs децентралізовані рішення, API-орієнтовані платформи, інтеграція з існуючими системами.</p> <p>5. Захист користувачів та управління ризиками: методи автентифікації, моніторинг транзакцій, управління ризиками та відповідальність сторін.</p> <p>6. Підвищення зручності користувача та фінансова інклюзія: мультиканальність, мобільні сервіси, освітні аспекти та доступність.</p> <p>Практичні завдання. Кейси впровадження та уроки практики: успіхи та труднощі в розвитку платіжних систем в Україні, висновки для майбутніх рішень та рекомендації.</p>	<p>Семінар/практичне 2 год СРС 7 год.</p>	<p>Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 1-4, 16, 18, 20-22</p>	<p>Усне опитування, доповіді, навчальна дискусія, робота над кейсами тести</p>

	Самостійна робота Міжнародна взаємодія та транскордонні платежі: регуляторні вимоги, валютні конверсії, звітність та відповідність міжнародним стандартам			
4	<p>Тема 4. Випуск та використання електронних грошей.</p> <p>1. Визначення електронних грошей (e-money): що це таке, відмінності від традиційних банківських депозитів та платіжних інструментів, основні характеристики.</p> <p>2. Правове регулювання випуску та використання електронних грошей: ключові законодавчі акти, суб'єкти, роль регуляторів, вимоги до ліцензування.</p> <p>3. Учасники ринку випуску та використання електронних грошей: емітенти електронних грошей, платіжні провайдери, банки, еквайери, мерчант-платежі.</p> <p>4. Архітектура та технології електронних грошей: платіжні системи, цифрові гаманці, інтеграція з банківськими та міжбанківськими сервісами, питання безпеки та кіберзахисту.</p> <p>5. Ризики, комплаєнс та захист даних у електронних грошах: AML/KYC, антифрод, PCI DSS, забезпечення конфіденційності та захисту даних, відповідальність сторін.</p> <p>6. Майбутні тенденції та вплив на монетарну політику та фінансову інфраструктуру: інтеграція з CBDC, відкриті API-риси, міжнародна взаємодія та стандартизація.</p>	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 2, 7, 9, 10, 18, 25	Лекція-візуалізація Питання для самоконтролю
	<p>Тема 4. Випуск та використання електронних грошей</p> <p>1. Класифікація електронних грошей: різновиди (наприклад, приватні e-money, офіційні випуски), критерії ефективності та регуляторні вимоги.</p> <p>2. Правові та регуляторні рамки: ліцензування емітентів,</p>	Семінар/практичне 2 год СРС 7 год.	Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 2, 7, 9, 10, 18, 25	Усне опитування, доповіді, навчальна дискусія, робота над кейсами тести

	<p>вимоги до капіталу, прозорості тарифів та фінансової звітності.</p> <p>3. Учасники ринку та їхня роль: емітенти, платіжні провайдери, банки-партнери, регуляторні ініціативи.</p> <p>4. Архітектура систем електронних грошей: централізовані та децентралізовані підходи, API-орієнтовані платформи, інтеграція з традиційними платежами.</p> <p>5. Управління ризиками та захист користувачів: методи автентифікації, моніторинг транзакцій, управління ризиками, відповідальність учасників.</p> <p>6. Захист даних та кібербезпека: політики конфіденційності, шифрування, захист платіжних даних, відповідність стандартам.</p> <p>Практичні кейси та уроки: приклади випуску та використання електронних грошей в різних юрисдикціях, висновки для майбутніх рішень та рекомендації.</p> <p>Самостійна робота. Вплив на монетарну політику та фінансову інфраструктуру: зручність використання, фінансова інклюзія, вплив на ліквідність та регулювання готівкових грошей.</p>			
5	<p>Тема 5. Система електронних платежів національного банку України</p> <p>1. Вступ до системи електронних платежів Національного банку України: роль, цілі, структура та основні компоненти.</p> <p>2. Правове регулювання та регуляторні принципи: законодавство України, роль НБУ, вимоги до інфраструктури платежів.</p> <p>3. Архітектура системи НБУ: Національна платіжна система, міжбанківські перекази, миттєві платежі, платіжні інструменти та інтеграція з іншими системами.</p>	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 2, 5, 8, 10, 13, 14, 17	Лекція-візуалізація Питання для самоконтролю

	<p>4. 4. Інфраструктура, технології та стандарти: API-орієнтовані платформи, безпека, кіберзахист, відповідність стандартам.</p> <p>5. 5. Ризики, комплаєнс та захист даних: AML/KYC, антифрод, моніторинг операцій, захист платіжних даних та прозорість.</p> <p>6. 6. Майбутнє розвитку: CBDC в контексті НБУ, відкриті API, інтеграція з європейськими стандартами та міжнародна взаємодія.</p>			
	<p>Тема 5. Система електронних платежів національного банку України</p> <p>1.Класифікація та роль систем електронних платежів НБУ: класифікація, функції, критерії ефективності.</p> <p>2. Учасники ринку та їхня взаємодія: банки, платіжні системи, fintech-партнери, регуляторні ініціативи.</p> <p>3. Регуляторні рамки та нагляд: ліцензування, вимоги до прозорості тарифів, звітність, кібербезпека.</p> <p>4. Архітектура систем НБУ: централізована vs децентралізована концепції, API-орієнтовані платформи, інтеграція з існуючими системами.</p> <p>5. Захист користувачів та управління ризиками: автентифікація, моніторинг транзакцій, управління ризиками, відповідальність учасників.</p> <p>6. Вплив на доступність та фінансову інклюзію: зручність використання, багатоканальність, освітні аспекти.</p>	Семінар/практичне 2 год СРС 7 год.	Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 2, 5, 8, 10, 13, 14, 17	Усне опитування, доповіді, навчальна дискусія, робота над кейсами тести
6	<p>Тема 6. Основні засади функціонування платіжних систем, заснованих на використанні пластикових карток.</p> <p>1. Класифікація та базові характеристики платіжних систем, що використовують картки: взаємодія карток, мережі, та регуляторні вимоги.</p>	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 2, 15,17,18, 23-25	Лекція-візуалізація Питання для самоконтролю

<p>2. Учасники ринку та їх ролі: емітенти, еквайєри, платіжні мережі, процесори, регуляторні аспекти.</p> <p>3. Регуляторне середовище та стандарти безпеки: вимоги до ліцензування, обов'язкові стандарти безпеки та звітність.</p> <p>4. Архітектура та інтеграція систем: взаємодія між банківськими та некредитними учасниками, АРІ-орієнтовані рішення, мобільні та онлайн-платежі.</p> <p>5. Управління ризиками та захист користувачів: автентифікація, моніторинг транзакцій, управління fraudulent activity, відповідальність сторін.</p> <p>6. Прийнятність користувачів та фінансова інклюзія: зручність використання, доступність, навчання користувачів.</p> <p>7. Міжнародні аспекти та міжбанківські операції: транскордонні транзакції, валютні конверсії, регуляторні та юридичні вимоги.</p>			
<p>Тема 6. Основні засади функціонування платіжних систем, заснованих на використанні пластикових карток.</p> <p>1. Основи платіжних систем на базі пластикових карток: принципи роботи, учасники, та головні етапи фінансових операцій.</p> <p>2. Архітектура платіжних карткових систем: емітенти, еквайєри, платіжні мережі, процесори та взаємодія між ними.</p> <p>3. Технології та стандарти карти: EMV, чіпи vs. магнітна стрічка, токенизація, безконтактні платежі (NFC) та мобільні гаманці.</p> <p>4. Авторизація та розрахунки: механізми авторизації, обробка транзакцій, розрахункові потоки, та часи settlement.</p> <p>5. Безпека, відповідність та комплаєнс: PCI DSS, управління ризиками, антифродові механізми, захист даних та конфіденційність.</p> <p>6. Економіка карткових систем та майбутні тенденції: інтерчейнджі,</p>	<p>Семинар/практичне 2 год СРС 7 год.</p>	<p>Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 2, 15,17,18, 23-25</p>	<p>Усне опитування, доповіді, навчальна дискусія, робота над кейсами тести</p>

	<p>регуляторні виклики, цифрові валюти та інтеграція з іншими платіжними каналами.</p> <p>Практичні кейси та уроки: приклади впровадження та використання карткових систем, висновки та рекомендації для майбутніх рішень.</p> <p>Самостійна робота. Міжнародна взаємодія та сумісність: регуляторні вимоги до транскордонних платежів, стандартизація та валютні питання.</p>			
7	<p>Тема 7. Порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів</p> <p>1. Вступ до емісії платіжних інструментів та еквайрингу: основні поняття, взаємозв'язок між випуском та прийманням платежів, роль учасників. 2. Правове регулювання емісії платіжних інструментів: ліцензування емітентів, вимоги до капіталу, захист прав споживачів та прозорість умов.</p> <p>3. Архітектура систем емісії та еквайрингу: емітенти, платіжні системи, мерчант-платежі, еквайєри, процесори та інтеграція із банківською та міжнародною інфраструктурою.</p> <p>4. Технології та стандарти емісії: EMV, чіпові та безконтактні карти, мобільні гаманці, токенизація, інтеграція з PCI DSS та кібербезпекою.</p> <p>5. Ризики, комплаєнс та захист даних у контексті емісії та еквайрингу: AML/KYC, антифрод, моніторинг транзакцій, захист даних та відповідальність учасників.</p> <p>6. Майбутні тенденції та виклики: open banking та API-орієнтовані рішення, CBDC-сценарії, регуляторні ініціативи та інноваційні моделі еквайрингу.</p>	<p>Лекція 2 год</p>	<p>Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 2, 6, 13</p>	<p>Лекція-візуалізація Питання для самоконтролю</p>
	<p>Тема 7. Порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів</p> <p>1. Класифікація та роль платіжних інструментів у контексті емісії: класифікаційні ознаки, вимоги регуляторів та критерії ефективності.</p> <p>2. Бізнес-моделі емісії: банки-емітенти, небанківські</p>	<p>Семінар/практичне 2 год СРС 7 год</p>	<p>Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 2, 6, 13</p>	<p>Усне опитування, доповіді, навчальна дискусія, робота над кейсами тести</p>

	<p>емітенти, ко-емітентство та партнерські схеми.</p> <p>3. Регуляторні рамки та нагляд: ліцензування, вимоги до капіталу, тарифікація та звітність, вимоги щодо прозорості.</p> <p>4. Архітектура еквайрингу: взаємодія з мерчантами, платіжними мережами, процесорами та інтеграція з українськими та міжнародними системами.</p> <p>5. Захист користувачів та управління ризиками: автентифікація, моніторинг, управління ризиками шахрайства, відповідальність сторін.</p> <p>6. Безпека даних та комплаєнс: криптографія, PCI DSS, захист платіжних даних, політики конфіденційності та відповідність регуляціям.</p> <p>Практичні кейси та висновки: приклади впровадження емісії та еквайрингу, уроки для майбутніх рішень та рекомендації для фінансових практиків.</p> <p>Самостійна робота Вплив на бізнес-модель та фінансову інклюзію: вплив емісії та еквайрингу на доступність платіжних сервісів, конкуренцію та клієнтський досвід.</p>			
8	<p>Тема 8. Регулювання безготівкових розрахунків та оверсайту платіжної інфраструктури</p> <p>1. Вступ до регулювання безготівкових розрахунків: поняття, цілі регуляторів, роль фінансової стабільності та захисту споживачів.</p> <p>2. Правове регулювання внутрішніх безготівкових розрахунків: законодавство України, регуляторні органи, вимоги до ліцензування, нагляду та прозорості.</p> <p>3. Регулювання міжбанківських та мережевих розрахунків: принципи взаємодії учасників, стандарти безпеки, відповідальність та обов'язкові процедури.</p> <p>4. Оверсайт та комплаєнс у безготівкових розрахунках: AML/KYC, антифрод, моніторинг транзакцій, звітність та контроль за ризиками.</p>	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 2,5, 6, 9-11	Лекція-візуалізація Питання для самоконтролю

	<p>5. Регулювання міжнародних та транскордонних платежів: валютний контроль, конвертація, відповідність міжнародним стандартам та регуляторним угодам.</p> <p>6. Майбутні виклики та тенденції: регуляторні Sandbox'и, Open Banking та API-екосистеми, CBDC та їх регуляторне оточення</p>			
	<p>Тема 8. Регулювання безготівкових розрахунків та оверсайту платіжної інфраструктури</p> <p>1. Оцінка класифікації регулювання безготівкових розрахунків: різні моделі регуляторного нагляду, критерії ефективності.</p> <p>2. Учасники та їхня відповідальність у регулюванні: банки, платіжні системи, НБУ, регуляторні органи, fintech-компанії.</p> <p>3. Регуляторні вимоги до комплаєнсу та прозорості тарифів: ліцензування, капітал, звітність, доступність та зрозумілість умов.</p> <p>4. Архітектура та регуляторний нагляд за платіжними системами: централізовані vs децентралізовані рішення, API-орієнтовані платформи, контроль за даними.</p> <p>5. Захист користувачів та управління ризиками під регуляторним контролем: аутентифікація, моніторинг транзакцій, відповідальність сторін.</p> <p>6. Міжнародна взаємодія та регуляторні питання транскордонних платежів: регуляторні бар'єри, валютні режими, координація між юрисдикціями.</p> <p>Практичне завдання. Кейси та висновки: приклади регуляторних практик у безготівкових розрахунках та уроки для майбутніх рішень у фінансових інституціях.</p> <p>Самостійна робота Вплив регуляторного середовища на інновації та фінансову інклюзію: стимулювання Open Banking, API-екосистеми, регуляторні стимули.</p>	<p>Семінар/практичне 2 год СРС 10 год.</p>	<p>Список основної та додаткової літератури Інтернет-ресурси 2,5, 6, 9-11</p>	<p>Усне опитування, доповіді, навчальна дискусія, робота над кейсами тести</p>